

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
15 maart 2024

Ons kenmerk
5166402

nota

Beslisnota bij Kamerbrief met de beleidsreactie op het
Inspectierapport nav Overleden Baby ter Apel

1. Aanleiding

De aanleiding is de publicatie van de rapporten van de Inspecties (IGJ en IJenV) over het overlijden van de baby in Ter Apel op 12 juni jl. Op 13 juni jl. is een eerste reactie gestuurd naar de Tweede Kamer met de toezegging op een later moment meer inhoudelijk te reageren op de beide rapporten. Met deze brief (en de brieven van de afgelopen weken n.a.v. de situatie in Ter Apel) wordt hieraan tegemoet gekomen.

2. Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd in te stemmen met het verzenden van de brief 'beleidsreactie op het Inspectierapport n.a.v. Overleden Baby ter Apel' gepubliceerd op vrijdag 19 januari 2024.

3. Kernpunten

De Inspecties hebben onderzoek gedaan naar de omstandigheden rondom de tragische gebeurtenis en de asielopvangcrisis (in het bijzonder de situatie in Ter Apel) in de brede zin.

4. Toelichting*

-

4.1 Politieke context

Achtergrond:

Op 24 augustus 2022 is een baby van een asielaanvraagster overleden gedurende hun verblijf in de destijds als wachtkamer ingezette sporthal in Ter Apel. Deze tragische gebeurtenis heeft enorm veel impact gehad op alle nabestaanden, medewerkers op de locatie en de maatschappij. Na het bekend worden van het overlijden besloten de Inspecties vanwege de impact van deze gebeurtenis, in samenwerking een onderzoek uit te voeren.

Actueel beeld:

In de afgelopen periode heeft de inspectie naast haar rapport van 12 juni jl. een aantal malen haar zorgen geuit over de situatie in Ter Apel. Hierop is schriftelijk gereageerd.

De maximale bezetting van de COA-locatie in Ter Apel wordt inmiddels alweer een aantal maanden overschreden. Ondanks dat het COA, de medeoverheden en overige partijen in de migratieketen hard werken om voldoende opvangplekken te realiseren, is de nood nog steeds hoog.

**Directoraat-Generaal
Migratie**

Op 10 januari jl. diende een kort geding dat de gemeente Westerwolde heeft aangespannen tegen het COA. In dit kort geding heeft de gemeente geëist dat het COA zich houdt aan de bestuurlijke afspraken die gemaakt zijn over het maximum op te vangen aantal asielzoekers op de opvanglocatie in Ter Apel. Op 23 januari deed de rechtbank Groningen uitspraak. Hierin werd geoordeeld dat het COA binnen vier weken het aantal personen op de opvanglocatie in Ter Apel, conform de bestuurlijke afspraken, terug moet brengen tot maximaal tweeduizend personen. Indien het COA hier geen uitvoering aan geeft, dient zij de gemeente een dwangsom te betalen van 15.000 euro per dag, met een maximum van 1,5 miljoen euro.

Datum
15 maart 2024

Ons kenmerk
5166402

4.2 Juridische overwegingen

Op dit moment wordt gebouwd aan een duurzamer en flexibeler opvanglandschap. De spreidingswet is daarvoor een belangrijk middel en moet zorgen voor een betere verdeling van de asielopvang over Nederland. Maandag 15 en dinsdag 16 januari is de spreidingswet behandeld in de Eerste Kamer. Dinsdag 23 januari is de wet aangenomen in de Eerste Kamer.

4.3 Krachtenveld

De conclusies en aanbevelingen uit het rapport raken de hele migratieketen.

4.4 Implementatie

Op dit moment wordt samen met de keten met man en macht gewerkt om de rust terug te brengen in de asielketen en de zorgelijke situatie in Ter Apel op te lossen. Er wordt gebouwd aan een duurzamer en flexibeler opvanglandschap. De spreidingswet is daarbij een belangrijk middel en moet zorgen voor een betere verdeling van de asielopvang over Nederland. Maandag 15 en dinsdag 16 januari is de spreidingswet behandeld in de Eerste Kamer. Daarop is op 23 januari de wet aangenomen in de Eerste Kamer en op 1 februari is de wet in werking getreden.

4.5 Communicatie

De bijgevoegde brief komt vrij laat na publicatie van het rapport van de inspectie. Deels gaat het rapport van de inspectie over de omstandigheden rondom de dood van de baby, deels over de situatie in Ter Apel in algemene zin. Er is voor gekozen in de brief met name in te gaan op de situatie in Ter Apel en hoe daar sinds de publicatie van het rapport verbeteringen in zijn aangebracht. Op korte termijn zal in een veegbrief over opvang over de laatste brief van de inspectie over de situatie in Ter Apel worden ingegaan. Die brief wordt een dezer dagen gepubliceerd op de website van de inspectie.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.